

Asia: VN/34515/2024

Kommentointipyyntö: Sivistyksestä suunta Suomelle - Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040

1. Suomi on sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden edelläkävijä.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

-

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

-

2. Koulutus kuuluu kaikille ja mahdollisuuksia lisätään erityisesti nuorille.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

- Korkeakoulutuksen toimivuuden varmistamiseksi tarvitaan toimia myös kouluopetuksessa vaiheittaisen etenemisen varmistamisessa. Aloittavien opiskelijoiden valmiustasoa korkeakouluihin pitäisi kohottaa. Huomattakoon, että jatkossa korkeakouluihin tarvittaisiin suurempi osa ikäluokista.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

- Korkeakoulut hyödyntävät hallinnossaan ja lakisääteisessä toiminnassaan tekoälyä asiantuntevasti ja vastuullisesti yhteisiin periaatteisiin

nojatun. Peruste: Tekoälyn "rohkea" käyttö ei saa ohittaa asiantuntemusta.

- Osaamisen päivittämistarve on tässä tilanteessa hyvin keskeistä.

- Tutkimusten kehittäminen on tärkeää, mutta pitää huolehtia, että säilytetään painotukset: tieteellisten korkeakoulujen laaja soveltuvuus ja ammattikorkeakoulujen ammatillinen taso. Erilaisia työuria tarvitaan.

3. Luovat osaajat ja kunnianhimoiset tutkimustoiminta uudistavat yhteiskuntaa.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Tälle keskeiselle tehtävälle pitää varmistaa resurssit.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

- Datavetoisen tieteen mahdollisuudet ovat kasvaneet vahvasti, mutta ei pidä unohtaa asiantuntemusta ja ilmiöiden ymmärtämiseen perustuvia malleja. Vuosien mittaan paibotukset ovat vaihdelleet.

- Datavetoiseen tieteseen on käytettävissä huomattavasti laajempi valikoima menetelmiä kuin tekoälyssä yleensä käytetään.

- Dan ja tekstin luotettavuus on keskeisessä asemassa.

- Kotimaassa tarvitaan eri alojen yhteistyötä, mutta pidetään mielessä eri alojen kansainväliset verkostot.

4. Rohkea uudistuminen rakentaa tulevaisuuden osaamista: korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö vahvistuvat.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

- Hyvä: Yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on omat tehtävänsä ja tiivis yhteistyö yritysten ja työelämän kanssa.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

- Yhteistyö on keskeistä, mutta korkeakoulujen päällekkäisyyksien purkamisessa tulee olla varovainen. Samojen otsikoiden alla tutkimus saattaa olla eri korkeakouluissa hyvinkin erilaista.

- Datapohjaisuus on vain osa - joskin tärkeä osa.

5. Kohti kasvua: korkeakoulutuksen ja tutkimuksen rahoitus monipuolistuu.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Pitkäaikaista ja suunnitelmallista rahoitusta, ohjelmaa päivitetään. Joissakin SHOK-ohjelmissa saavutettiin hyviä tuloksia. Lyhyet kilpailutetut projektit ovat liian paloittaisia.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Laadunarvioinnissa tulee käyttää useita aikaikkunoita. Todella uudet asiat vaativat usein aikaa. Vaikuttavuuden arviointi on hyvin pitkäaikaista.

Vision tavoitteiden ja toimenpidesuositusten kokonaisuus

6. Puuttuuko vision tavoitteista ja toimenpidesuosituskokonaisuudesta jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

Lausuntojen ryhmittely oli toimiva.

Vision kokonaisuus ja muut osiot

7. Mahdolliset kommentit vision tilannekuvaan liittyen

Tilannekuva on asiallinen.

8. Miten arvioisit visiota ja sen toimenpiteitä kokonaisuutena

Visiossa käsitellään pääosin oikeita asioita. Joissakin kohdissa lukkiudutaan liikaa viimeaikaiseen tilanteeseen. Tarvitaan laajempaa näkemystä.

9. Muut kommentit

Tärkeä visiointikohde juuri nyt.

Juuso Esko
Matemaattis-luonnontieteellisten alojen Akateemiset r.y. - Organisaation
puheenjohtaja